

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ด. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๕๗๕/๒๕๕๖
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๗๗๔/๒๕๕๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๓๐ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

ระหว่าง { นายศุภชัย พยุงแสนกุล ผู้ฟ้องคดี
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งทางปกครองโดยไม่ชอบด้วย
กฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๕๓๙/๒๕๕๓
หมายเลขแดงที่ ๕๐/๒๕๕๖ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองนครราชสีมา)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งอยู่
ในเขตปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ประมาณ ๓๓ ไร่ โดยได้ปลูกอ้อยส่งบริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด
ต่อมา ผู้ฟ้องคดีประสบปัญหาทางการเงิน ไม่มีเงินชำระหนี้ให้แก่บริษัทดังกล่าว ผู้ฟ้องคดี
จึงได้ตกลงด้วยวาจาให้บริษัทดังกล่าวทำการปลูกอ้อยในที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นเวลา ๘ ปี
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๐ แทนการชำระหนี้เงิน และเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ปฏิรูปที่ดิน
จังหวัดบุรีรัมย์ได้อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว ตามหนังสืออนุญาต
ให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ กลุ่มที่ ๑๑๒ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข

/สารบัญ...

สารบัญญัติเลขที่ ๑๐๕๙ ตำบลหนองขमार อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนเนื้อที่ ๒๐ ไร่ ๓ งาน ๔๙ ตารางวา และที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๗๙๗ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๓๖๐ ตำบลหนองขमार อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนเนื้อที่ ๑๓ ไร่ ๕๑ ตารางวา เมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ได้ตกลง ปรากฏว่าบริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด ไม่ออกจากที่ดิน และได้ปลูกต้นยูคาลิปตัสในที่ดินแปลงดังกล่าวด้วย ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขับไล่บริษัทดังกล่าวออกจากที่ดิน ต่อมา ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำพิพากษายกฟ้อง เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะที่ดินเป็นของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวมาเป็นเวลาห้าสิบกว่าปี จึงทำหนังสือลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ขอความเป็นธรรมไปยังสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ (ส.ป.ก. บุรีรัมย์) แต่ได้รับแจ้งว่า ถ้าอยากได้ที่ดินคืนให้นำเงินไปชำระหนี้ให้แก่บริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด ก่อน ผู้ฟ้องคดีจึงแจ้งตอบว่าบริษัทดังกล่าวได้ปลูกอ้อยในที่ดินของผู้ฟ้องคดีแทนการชำระหนี้แล้ว ต่อมา ส.ป.ก. บุรีรัมย์ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๑๑/๒๗๓๘ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ พิจารณาแล้ว มีมติให้ยกเลิกการจัดที่ดินตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ และเพิกถอน ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ รายผู้ฟ้องคดี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ กลุ่มที่ ๑๑๒ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๐๕๙ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๗๙๗ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๓๖๐ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายไม่มีที่ดินทำกิน จึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิในที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ กลุ่มที่ ๑๑๒ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๐๕๙ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๗๙๗ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๓๖๐ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้ตกลงด้วยวาจาให้บริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด ทำการปลูกอ้อยในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงเป็นเวลา ๘ ปี

/ตั้งแต่ปี...

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๐ แทนการชำระหนี้เงิน และเมื่อครบกำหนดดังกล่าว บริษัทดังกล่าวขอเข้าทำประโยชน์ต่ออีก กรณีเช่นนี้ ถือว่าในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดี ได้พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรเพื่ออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ฟ้องคดี ไม่ได้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ในที่พิพาททั้งสองแปลงด้วยตนเอง ซึ่งไม่เป็นไปตาม ข้อ ๘ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเมื่อผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ขอให้ขับไล่และเรียกค่าเสียหาย แต่ศาลได้พิพากษายกฟ้อง เนื่องจากข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า ขณะที่ ส.ป.ก. ออกหนังสืออนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยึดถือครอบครองที่พิพาททั้งสองแปลงเป็นของตนเอง เพราะบริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด เป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาททั้งสองแปลง ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎ ข้อบังคับ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมกำหนด ที่ดินพิพาททั้งสองแปลงยังเป็นของ ส.ป.ก. มิใช่ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีอำนาจฟ้องในคดีดังกล่าว ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองที่ดินแปลงพิพาทต่อจากบรรพบุรุษเป็นเวลาห้าสิบปีเศษแล้ว เห็นว่า ผู้ฟ้องคดี ไม่อาจยกอายุความขึ้นต่อสู้ในที่ดินอันเป็นกรรมสิทธิ์ของ ส.ป.ก. ได้ ตามมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกอบกับมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีได้เรียกผู้ฟ้องคดีและบริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด เพื่อทำการเจรจาเกี่ยวกับข้อพิพาทตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนขอความเป็นธรรม โดยทั้งสองฝ่าย ได้ให้ข้อเท็จจริงและแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอ ตลอดจนได้โต้แย้งพยานหลักฐานแล้ว แต่การเจรจาไม่อาจยุติข้อพิพาทได้ เนื่องจากบริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด ประสงค์จะได้เงิน ที่ผู้ฟ้องคดีกู้ยืมไป แต่ผู้ฟ้องคดีไม่มีเงินชำระหนี้ อีกทั้งผู้ฟ้องคดียังได้กล่าวอ้างว่าให้บริษัท ดังกล่าวปลูกอ้อยในที่ดินของตนเป็นการชดใช้หนี้ จึงเป็นการแสดงว่า ขณะที่ ส.ป.ก. ออก หนังสืออนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ ที่จะได้รับการจัดที่ดินตามระเบียบที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วจึงมีมติยกเลิกการจัดที่ดินและเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินของผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า ตามคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ว่าบริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด เข้าทำการปลูกอ้อยในที่ดินจำนวน ๒ แปลง เพื่อขอใช้พื้นที่ติดค้างในระยะ ๘ ปี และเมื่อครบกำหนดแล้ว ไม่ยอมคืนที่ดินให้นั้น เป็นความจริง แต่ในกรณีที่อ้างว่าบริษัทดังกล่าวขอเช่าที่ดินต่ออีก ๑ ปี นั้น ไม่เป็นความจริง และผู้ฟ้องคดีไม่เคยได้รับคำเช่าหรือการติดต่อเพื่อเช่าที่ดินเป็นระยะเวลา ๑ ปี จากบริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด แต่อย่างใด ส่วนกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่าได้เรียกคู่กรณีมาทำการเจรจายุติข้อพิพาทตามคำร้องขอความเป็นธรรมของผู้ฟ้องคดี แต่ไม่อาจยุติข้อพิพาทได้นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าในการเจรจาผู้ฟ้องคดีไม่ได้พบคู่กรณีแต่อย่างใด เป็นเพียงการเจรจากับ ส.ป.ก. บุรีรัมย์ เท่านั้น

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การเพิ่มเติมว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอความเป็นธรรมต่อ ส.ป.ก. บุรีรัมย์ ส.ป.ก. บุรีรัมย์ จึงได้แจ้งบริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด ให้ชี้แจงรายละเอียดตลอดจนข้อเท็จจริงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและหาแนวทางแก้ไขปัญหาคดีพิพาท โดยบริษัทดังกล่าวประสงค์จะได้รับชำระหนี้จากผู้ฟ้องคดีกับพวกครบถ้วนตามคำพิพากษากฎหมายที่จะให้คดีจบสิ้น และพร้อมคืนที่ดินทั้งสองแปลงให้กับผู้ฟ้องคดี ส.ป.ก. บุรีรัมย์ จึงได้แจ้งความประสงค์ดังกล่าวของบริษัทให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ทั้งนี้ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ มิได้กำหนดไว้ว่าจะต้องเจรจาเฉพาะต่อหน้าคู่กรณีเท่านั้น

ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ ขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ ที่ยกเลิกการจัดที่ดินตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ และเพิกถอน ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ รายผู้ฟ้องคดี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ กลุ่มที่ ๑๑๒ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๐๕๙ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๗๙๗

/ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข...

ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๓๖๐ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือไม่ คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ตกลงให้บริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด ทำการปลูกอ้อยในที่ดินตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อเป็นการชำระหนี้ตามคำพิพากษา กรณีจึงฟังได้ว่า ในระหว่างที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรผู้จะได้รับการพิจารณาให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ แล้วมีมติอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๗ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ กลุ่มที่ ๑๑๒ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๐๕๙ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๗๙๗ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๓๖๐ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ นั้น บริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด เป็นผู้ทำประโยชน์ในที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าว โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้ทำกินในที่ดินนั้น ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทำประโยชน์ที่ดินดังกล่าวมาเป็นเวลากว่าห้าสิบปี และไม่มีเจตนาสละการครอบครองที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวให้แก่บริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด นั้น เห็นว่า ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นการกล่าวอ้างว่าผู้ฟ้องคดีเป็นเกษตรกรผู้ถือครองที่ดินอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ประการหนึ่งในการพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเท่านั้น แต่เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติแล้วว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้ทำกินในที่ดินนั้นในระหว่างที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรผู้จะได้รับการพิจารณาให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ฟ้องคดีจึงขาดคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์การพิจารณาประการที่สอง จึงไม่มีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

/พ.ศ. ๒๕๓๕...

พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ ยกเลิกการจัดที่ดินตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ และเพิกถอน ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ รายผู้ฟ้องคดี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ กลุ่มที่ ๑๑๒ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๐๕๙ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๗๙๗ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๓๖๐ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จึงเป็นมติที่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ตามข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ วรรคสอง และข้อ ๗ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ กลุ่มที่ ๑๑๒ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๐๕๙ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๗๙๗ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๓๖๐ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จากผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือรับมอบที่ดิน ซึ่งเป็นหลักฐานตามบทบัญญัติของกฎหมาย ตั้งแต่วันที่ลงลายมือชื่อบันทึกการนำทำการรังวัดที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑๒/๑๙ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๓๓ และต่อมาในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๓๓ ผู้ฟ้องคดีได้ทำบันทึกการสอบสวนสิทธิและเจรจากระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ส่วนที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕/๑๙๗ (ที่ถูกคือ แปลงเลขที่ ๒๕/๗๙๗) ก็ได้มีการทำบันทึกการนำทำการรังวัดเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๔ พร้อมกับทำแผนที่แปลงที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๓๔ รวมทั้งทำบันทึกการสอบสวนสิทธิและเจรจากระจายสิทธิการถือครองที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ถือครองที่ดินจากเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. บุรีรัมย์ แล้วในวันดังกล่าวและเมื่อได้รับมอบที่ดินแล้ว ผู้ฟ้องคดีก็ได้เข้าทำประโยชน์ต่อเนื่องมาตลอด ดังนั้น คำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นในประเด็นการรับมอบที่ดินและกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้ทำกินในที่ดินในระหว่างที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาคัดเลือกเกษตรกร ผู้จะได้รับการพิจารณาให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ทำให้ผู้ฟ้องคดีขาดคุณสมบัติ จึงไม่ชอบด้วยระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบัน

/เกษตรกร...

เกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕

นอกจากนี้ ส.ป.ก. ยังได้จัดทำแผนภาพแสดงแนวทางปฏิบัติก่อนถูกสั่งให้ สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ซึ่งปรากฏอยู่ในเว็บไซต์ของ ส.ป.ก. อันเป็นเอกสารมหาชนที่จะต้องรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ โดยแสดงรายละเอียดว่า เมื่อได้รับมอบที่ดินเพื่อเข้าทำประโยชน์ หากมีการกระทำฝ่าฝืนข้อ ๗ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ จะต้องดำเนินการเป็น ๒ กรณี คือ กรณีตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง และกรณีที่สองตามข้อ ๘ วรรคสอง หรือข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง (๓) ดังนั้น เมื่อได้รับมอบที่ดินและเข้าทำประโยชน์ หากมีการกระทำที่ฝ่าฝืนจากกฎระเบียบของ ส.ป.ก. ก็จะต้องให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือเตือนให้เกษตรกรละเว้นการกระทำหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิมภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นยังคงฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุอันสมควรก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑ ต่อไป และในหมวดการสิ้นสุดสิทธิและผลของการสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ก็ระบุไว้โดยแจ้งชัดตามข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง (๓) ไม่ได้เป็นไปตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามที่ศาลปกครองชั้นต้นได้วินิจฉัยแต่ประการใด

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดี โดยให้ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเคร่งครัด

ผู้ถูกฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า ตามที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเกษตรกรซึ่งได้รับมอบที่ดินตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้รับมอบที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดี

/ตั้งแต่...

ตั้งแต่วันที่ลงบันทึกการนำทำการรังวัดที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑๒/๑๙ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๓๓ และแปลงเลขที่ ๒๕/๗๙๗ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๔ พร้อมกับทำแผนที่แปลงที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรม นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า เอกสารดังกล่าวไม่ใช่หนังสือรับมอบที่ดินตามแบบที่ ส.ป.ก. กำหนด แต่เป็นเอกสารบันทึกการนำรังวัดที่ดิน ซึ่งเมื่อ ส.ป.ก. รับมอบพื้นที่ป่าโครงการต่างๆ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. จะดำเนินการรังวัดที่ดินตามการนำชี้แต่ละแปลง เพื่อให้ผู้ถือครองที่ดินยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินและสอบสวนสิทธิการถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินของตนเพื่อ ส.ป.ก. บุริรัมย์ จะรวบรวมบัญชีรายชื่อผู้ยื่นคำขอเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเกษตรกรผู้ที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๑) คือเป็นเกษตรกรผู้ถือครองที่ดินของรัฐหรือเกษตรกรผู้เช่าที่ดินที่นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และเป็นผู้ที่ทำประโยชน์ในที่ดินนั้น และเมื่อเกษตรกรได้รับการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแล้ว ก็จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า เมื่อได้รับมอบที่ดินและเข้าทำประโยชน์ หากมีการกระทำที่ฝ่าฝืนจากกฎระเบียบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมข้างต้น ส.ป.ก. จะต้องปฏิบัติตามข้อ ๗ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า การดำเนินการตามระเบียบดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๗ ของระเบียบดังกล่าว หากมีการฝ่าฝืน ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือเตือนให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรละเว้นการกระทำหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิมภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นยังคงฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุอันสมควร

/กให้ดำเนินการ...

ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑ ต่อไป ซึ่งเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินนั้น ก็คือเกษตรกร ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๖ และอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินได้ ตามข้อ ๘ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ทำประโยชน์ ในที่ดิน จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๑) ที่จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้เข้า ทำประโยชน์ในที่ดิน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่เกษตรกรตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น การที่ ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยก่อนว่าผู้ฟ้องคดีเป็นเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดิน จากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่นั้น ผู้ถูกฟ้องคดี เห็นพ้องด้วย

ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ ยกเลิกการจัดที่ดินตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ และเพิกถอน ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ รายผู้ฟ้องคดี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ กลุ่มที่ ๑๑๒ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๐๕๙ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และที่ดิน แปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๗๙๗ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๓๖๐ อำเภอคูเมือง จังหวัด บุรีรัมย์ นั้น จึงเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และตามระเบียบ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการ คัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ และผู้ถูกฟ้องคดีขอถือเอาคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นส่วนหนึ่งของ คำแก้อุทธรณ์ด้วย

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการ เจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

/ศาลปกครองสูงสุด...

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ประมาณ ๓๓ ไร่ และตกลงให้บริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด ทำการปลูกอ้อยในที่ดินแปลงดังกล่าวแทนการชำระหนี้ตามคำพิพากษา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินแปลงดังกล่าว ปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์จึงออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๗ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวนสองแปลง คือ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ กลุ่มที่ ๑๑๒ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๐๕๙ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๗๙๗ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๓๖๐ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จากนั้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ ขอให้บริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด ออกจากที่ดินแต่บริษัทดังกล่าวไม่ออกจากที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องขับไล่ต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีคำพิพากษาในคดีแพ่งคดีหมายเลขดำที่ ๗๒๐/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๑๓๘๓/๒๕๕๒ พิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ขอความเป็นธรรมไปยัง ส.ป.ก. บุรีรัมย์ ต่อมา ส.ป.ก. บุรีรัมย์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า บริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด ยินดีจะให้คดีจบสิ้นและพร้อมที่จะคืนที่ดินทั้งสองแปลงให้แก่ผู้ฟ้องคดี หากบริษัทดังกล่าวได้รับชำระหนี้จากผู้ฟ้องคดีครบถ้วน ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ ขอความช่วยเหลือไปยังเลขาธิการ ส.ป.ก. ส.ป.ก. จึงมีหนังสือ ที่ กษ ๑๒๐๔/๓๐๓๐ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และหนังสือ ที่ กษ ๑๒๐๔/๔๑๐๙ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ ให้ ส.ป.ก. บุรีรัมย์ ตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินดังกล่าว และแจ้งผลการตรวจสอบให้ ส.ป.ก. ทราบ หลังจากนั้น ส.ป.ก. บุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๑๑/๘๒๗ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ รายงานเลขาธิการ ส.ป.ก. ว่า ส.ป.ก. บุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าคู่กรณีไม่สามารถตกลงกันได้ ซึ่งจะนำเข้าที่ประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีในคราวประชุมครั้งต่อไป ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า การเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินของ

/บริษัทดังกล่าว...

บริษัทดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้รับอนุญาต ส.ป.ก. จึงมีหนังสือ ที่ กษ ๑๒๐๔/๔๖๙๒ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ ให้สั่งการให้ ส.ป.ก. บุรีรัมย์ ดำเนินการในที่ดินพิพาทให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย และให้แจ้งให้บริษัทดังกล่าวทราบและหยุดกระทำการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และทำที่ดินให้กลับคืนสภาพเดิมที่สามารถนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ต่อไป ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ ได้พิจารณาว่ามีมติยกเลิกการจัดที่ดินตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ และเพิกถอน ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ รายผู้ฟ้องคดี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ กลุ่มที่ ๑๑๒ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๐๕๙ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๗๙๗ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๓๖๐ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ต่อมา ส.ป.ก. บุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๑๑/๒๗๓๘ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ แจ้งมติดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยในชั้นอุทธรณ์ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีมติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ ยกเลิกการจัดที่ดินตาม มติของผู้ถูกฟ้องคดีครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ และเพิกถอน ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ รายผู้ฟ้องคดี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ กลุ่มที่ ๑๑๒ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๐๕๙ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๗๙๗ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๓๖๐ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูป ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติว่า บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ ที่ ส.ป.ก. ได้มา ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด... และระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิ ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เกษตรกรผู้จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินได้ต้อง

/อยู่ในหลักเกณฑ์...

อยู่ในหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ (๑) เกษตรกรผู้ถือครองที่ดินของรัฐหรือเกษตรกรผู้เช่าที่ดินที่นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และเป็นผู้ทำกินในที่ดินนั้น...

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท แปลงเลขที่ ๑๑๒/๑๙ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ตามบันทึกการนำทำการรังวัด เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๓๓ และแปลงเลขที่ ๒๕/๗๙๗ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ตามบันทึกการนำทำการรังวัด เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๔ โดยได้ปลูกอ้อยในที่ดินดังกล่าวส่งบริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด มาโดยตลอด จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ บริษัทดังกล่าวฟ้องต่อศาลยุติธรรมบังคับให้ผู้ฟ้องคดีชำระหนี้ และศาลยุติธรรมได้มีคำพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีชำระหนี้แก่บริษัทดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงได้ตกลงให้บริษัทดังกล่าวเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ตนได้ครอบครองและทำประโยชน์อยู่เป็นเวลา ๘ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อเป็นการชำระหนี้ กรณีจึงเห็นได้ว่า ในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรเพื่ออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้ถือครองที่ดินของรัฐหรือเกษตรกรผู้เช่าที่ดินที่นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และเป็นผู้ทำกินในที่ดินนั้น ดังนั้น จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรที่จะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ ยกเลิกการจัดที่ดินตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ และเพิกถอน ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ รายผู้ฟ้องคดี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ กลุ่มที่ ๑๑๒ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๐๕๙ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๗๙๗ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข สารบัญญัติเลขที่ ๑๓๖๐ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า กรณีของผู้ฟ้องคดีต้องดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ในหมวดการสันสิทธิและผลของการสันสิทธิการทำประโยชน์

/ในที่ดินนั้น...

ในที่ดินนั้น เห็นว่า กรณีของผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีที่ไม่สิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมตามที่ได้วินิจฉัยข้างต้น ซึ่งไม่ใช่กรณีตามข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดี แต่อย่างใด อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงฟังไม่ขึ้น

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย
พิพากษายืน

นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาม
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายวิษณุ วรรณุญ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย เอ็มโอช
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมชัย วัฒนการุณ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นางสาวลลิตา ลิ้มปโหวาท

